

ایده‌ی خلاقانه برای ترویج کتاب‌خوانی

✦ 📖 کیسه‌ی جادویی کتاب 📖 ✦

علیرضا رحمانی

آموزگار پایه اول دبستان شهید بهروز طاهرخانی

استان قزوین شهر تاکستان

کد پرسنلی

۴۶۰۲۰۱۰۲

شماره تماس

۰۹۱۲۹۰۵۵۴۹۳

ایده‌ی خلاقانه برای ترویج کتاب‌خوانی

❖ 📖 کیسه‌ی جادویی کتاب 📖 ❖

مقدمه

در سنین ابتدایی، کودکان به شدت به فعالیت‌های تعاملی، بازی‌های کشف‌شدنی و داستان‌های رمزآلود علاقه دارند. هدف از اجرای ایده‌ی "کیسه‌ی جادویی کتاب"، ترکیب جذابیت داستان‌گویی با عنصر هیجان و کشف است. این روش باعث می‌شود دانش‌آموزان نه تنها به مطالعه علاقه‌مند شوند، بلکه مهارت‌های تخیل، تفکر انتقادی و تحلیل داستان را نیز تقویت کنند.

♦ نحوه‌ی اجرا

۱. آماده‌سازی کیسه‌ی جادویی

♦ معلم یک کیسه‌ی پارچه‌ای زیبا با طراحی خاص (مانند کیسه‌ای با طرح ستاره‌های جادویی، کتاب‌های کوچک، یا صندوق گنج) آماده می‌کند. این کیسه باید حس رمزآلود و خاصی داشته باشد تا کنجکاوی کودکان را برانگیزد.

♦ داخل کیسه، این موارد قرار داده می‌شود:

- یک یا چند کتاب جذاب (ترجیحاً داستان‌های کوتاه، داستان‌های تخیلی، یا کتاب‌های مرتبط با موضوعات درسی)
- یک شیء مرموز که به داستان مرتبط است (مثلاً یک کلید قدیمی برای داستانی درباره‌ی کشف یک گنج، یک تکه پارچه‌ی طلایی برای داستانی درباره‌ی یک شاهزاده، یا یک سنگ رنگارنگ برای داستانی درباره‌ی یک پری جادویی)
- یک پیام ویژه که از زبان یکی از شخصیت‌های کتاب نوشته شده است. این پیام معمولاً یک سؤال، یک معما، یا یک سرnx برای درک بهتر داستان خواهد بود.

۲. معرفی کیسه‌ی جادویی در کلاس

♦ معلم هر هفته در یک روز مشخص، کیسه‌ی جادویی را به کلاس می‌آورد و آن را روی میز قرار می‌دهد. این برنامه‌ی هفتگی، حس انتظار و هیجان را در دانش‌آموزان تقویت می‌کند.

♦ یکی از دانش‌آموزان (به‌نوبت) انتخاب می‌شود تا کیسه را باز کند و محتویات آن را کشف کند.

♦ دانش‌آموز ابتدا پیام شخصیت داستان را با صدای بلند برای کلاس می‌خواند. این پیام ممکن است یک سؤال جذاب باشد، مثل:

• "من در یک قلعه‌ی جادویی زندگی می‌کنم، اما کلیدم گم شده است! به نظرتان در این داستان چه اتفاقی افتاده؟"

• "یک غریبه در روستای ما ظاهر شد. چه چیزی در دستش بود؟"

♦ سپس معلم شیء مرموز را نشان می‌دهد و از دانش‌آموزان می‌خواهد که حدس بزنند این شیء چگونه به داستان مرتبط است. این مرحله باعث فعال شدن تخیل و تفکر خلاق در کودکان می‌شود.

۳. خواندن داستان و کشف ارتباط با شیء مرموز

♦ پس از بررسی اولیه‌ی کیسه، معلم یا دانش‌آموزان، کتاب داخل آن را به‌صورت گروهی می‌خوانند. این خواندن می‌تواند به روش‌های مختلف انجام شود:

• معلم داستان را بلندخوانی کند.

• دانش‌آموزان داوطلبانه بخش‌هایی از داستان را بخوانند.

• داستان به‌صورت نمایشی اجرا شود.

♦ در حین خواندن، دانش‌آموزان تشویق می‌شوند تا ارتباط شیء داخل کیسه با داستان را بررسی کنند. آیا حدس‌های اولیه‌ی آن‌ها درست بوده است؟ آیا داستان چیزی متفاوت از تصوراتشان ارائه داده است؟

۴. گفتگو و تعامل درباره‌ی داستان

♦ بعد از پایان داستان، معلم با پرسیدن سؤالاتی، درک و تحلیل دانش‌آموزان را تقویت می‌کند:

• آیا این داستان به شما یادآوری داستان دیگری کرد؟

• اگر شما جای شخصیت اصلی بودید، چه کاری انجام می دادید؟

• آیا می توانید ادامه ی داستان را تخیل کنید؟

♦ دانش آموزان همچنین تشویق می شوند که با الهام از داستان، نقاشی بکشند، نمایش کوتاه اجرا کنند، یا یک پایان جدید برای داستان پیشنهاد دهند.

۵. نقش والدین در فعالیت (افزایش جذابیت و تعامل بیشتر)

♦ برای جذاب تر شدن این فعالیت، گاهی از والدین دعوت می شود که به عنوان "داستان گو" در این برنامه شرکت کنند. والدین می توانند کتاب را بخوانند، خاطره ای مرتبط تعریف کنند، یا با صداسازی و اجرای نقش ها، خواندن را جذاب تر کنند.

♦ همچنین، هر دانش آموز می تواند یک هفته، کیسه ی جادویی را به خانه ببرد، کتاب داخل آن را با خانواده اش بخواند و هفته ی بعد، تجربه ی خود را در کلاس بیان کند.

♦ چرا این روش مؤثر است؟

☒ ایجاد حس کنجکاوی در کودکان

عنصر رمزآلود "کیسه ی جادویی" باعث می شود کودکان مشتاقانه منتظر هر هفته ی جدید باشند و انگیزه ی آن ها برای خواندن افزایش یابد.

☒ ارتباط فیزیکی با داستان از طریق اشیاء مرموز

کودکان با لمس کردن و مشاهده ی اشیاء داخل کیسه، داستان را بهتر درک کرده و با آن ارتباط برقرار می کنند.

☒ درگیر کردن مهارت های تخیل و استدلال

حدس زدن ارتباط اشیاء با داستان و تحلیل پیام شخصیت های کتاب، باعث رشد مهارت های فکری و خلاقیت دانش آموزان می شود.

☒ تقویت مشارکت گروهی و تعامل دانش آموزان

این فعالیت باعث می شود کودکان به صورت گروهی در بحث ها شرکت کنند، نظرات خود را بیان کنند و از ایده های دیگران الهام بگیرند.

✓ افزایش علاقه به کتاب‌خوانی از طریق تجربه‌ی هیجان‌انگیز

کودکان به‌جای اینکه صرفاً مجبور به خواندن باشند، آن را به‌عنوان یک بازی و ماجراجویی جذاب تجربه می‌کنند.

♦ نتیجه و بازخورد اجرای این روش

در اجرای این روش در کلاس‌های ابتدایی، تأثیرات مثبت زیادی مشاهده شد:

- ♦ دانش‌آموزان با هیجان بیشتری به مطالعه‌ی کتاب‌ها پرداختند.
- ♦ کنجکاوی آن‌ها نسبت به داستان‌ها افزایش یافت و در بحث‌های کلاسی فعال‌تر شدند.
- ♦ تخیل و خلاقیت آن‌ها به‌مرور رشد کرد و در سایر فعالیت‌های آموزشی نیز تأثیر مثبت داشت.
- ♦ والدین نیز درگیر برنامه شدند و ارتباط آن‌ها با فرایند یادگیری فرزندانشان تقویت شد.

♦ نتیجه‌گیری و هدف از ارائه‌ی این ایده در مسابقه

ایده‌ی "کیسه‌ی جادویی کتاب" با بهره‌گیری از بازی، رمز و راز، و تعامل گروهی، روشی خلاقانه برای علاقه‌مند کردن کودکان به مطالعه است. این روش باعث می‌شود که یادگیری به‌جای یک فعالیت خشک و اجباری، به یک تجربه‌ی لذت‌بخش و فراموش‌نشدنی تبدیل شود. هدف از ارائه‌ی این ایده در مسابقه، ترویج روش‌های نوآورانه در آموزش و الهام‌بخشی به سایر معلمان برای اجرای برنامه‌های خلاقانه در مدارس است.

♦ این روش نه‌تنها کتاب‌خوانی را ترویج می‌دهد، بلکه کودکان را به کاوش، کشف و تفکر خلاق تشویق می‌کند ♦.

